

РЕШЕНИЕ

№ 4828

гр. София, 12.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в публично заседание на 03.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **9107** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е проведено по реда на чл. чл. 145 – 178, вр. чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Предмет на разглеждане е предявен от И. В. Г. иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи – МВР за обезщетяване на неимуществени вреди, оценени на 2 000 лева, заедно със законните лихви, считано от 23.05.2024 г., причинени от отменена от Софийски районен съд, НО, 133^{ти} състав, с Решение 4523/10.10.2023 г. по Н.А.Х.Д № 3423/2023 г. ЗАПОВЕД ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА ЛИЦЕ, рег. № 2263з-402/22.02.2023 г.

В съдебното производство ищецът е представляван от преупълномощен адвокат О. Й. адвокат К. М., който: поддържа исковата молба; ангажира показания на двама свидетели: В. И. Г. и С. Г. Г. – родители на ищеца, за доказване претенцията за неимуществени вреди; претендира възстановяване на направените разноски за настоящото производство, за които е представен списък. Претенцията за присъждане адвокатско възнаграждение в полза на адвокат О. Ч. Й. е предявена на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата, като са представени декларации от ищеца и от неговите родители, че адвокатът е близък приятел на семейството.

Ответникът, посредством упълномощен юрисконсулт с писмен отговор и в съдебно заседание оспорва изцяло исковата молба, като неоснователна и недоказана. Счита, че: ищецът не доказва да е претърпял вреди; на лице е съпричиняване, по смисъла и на двете хипотези, очергани с чл. 5 ЗОДОВ, понеже „към издаването на заповедта е

имало оперативна информация за съпричастността му към посоченото престъпление“; желае юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата молба и за присъждане на обезщетение по справедливост.

Съдът изиска и съответно присъедини към доказателствата по настоящото дело Н.А.Х.Д № 3423/2023 г., по описа на СРС и К.Н.А.Х.Д. № 1866/2024 г., по описа на Административен съд София – град, XII^{ти} касационен състав.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, като съобрази доводите на страните и доказателствата, приема следното.

От фактическа страна.

С влязло в законна сила на 23.05.2024 г. Решение № 4523/10.10.2023 г. по по Н.А.Х.Д № 3423/2023 г. на СРС е отменена Заповед за задържане на лице, рег. № 2263з-402/22.02.2023 г., издадена от полицейски орган при 02 Районно управление – СДВР. По силата на тази заповед, видно от отразената в нея причина („установена съпричастност към извършено престъпление кражба на движими вещи на адрес [населено място],[жк], [улица]...по ДП 2263МК 317/2023 г. престъпление по чл. 194, ал. 1 от НК“) И. В. Г. е бил задържан на 22.02.2023 г. в 14, 30 часа от полицейски орган, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за министерството на вътрешните работи. Освободен е на следващия ден -23.02.2023 г., в 13, 30 часа. Задържането е осъществено в помещение на предварителния арест на 02 РУ-СДВР и е продължило двадесет и три часа.

С отмяната на Заповед за задържане на лице, рег. № 2263з-402/22.02.2023 г. за ищеца И. В. Г. е възникнало основание да претендира от СДВР обезщетение за причинени неимуществени вреди.

В исковата молба неимуществените вреди са обобщени (дефинирани) като „негативни психически емоции – унижения, притеснения и стрес, душевни мъки, болки и страдания. Обосновани са с твърдения за това, че: е „в постоянна депресия“; преживял шок от „нахлуване“ в дома му на униформени и цивилни полицаи - „зрели и добре тренирани мъже“; при задържането му всички съседни наблюдавали, как полицаи го арестуват и отвеждат; след отмяната от СРС на заповедта за задържане „ответникът упорито го държал в напрежение“, като обжалвал съдебното решение, поради което „петнадесет месеца чакал справедливостта да възтържествува и името му да бъде донякъде изчистено; живеел със страх и притеснение, че цял живот ще бъде белязан като престъпник“; допълнително бил стресиран от факта, че в резултат на полицейската му регистрация „при всяка проверка от органите на МВР светват кодове и той в очите на полицаите е престъпник, подозрителен човек с престъпни наклонности“; притесненията и стреса продължават „и до сега, и не са отшумели“; изгубил съня си (спял по 3-4 часа), а това състояние било причина за чести скандали с родителите; „затворил се в себе си и не искал да излиза с приятели и познати; изпитвал срам да излезе в квартала; живеел непрекъснато с мисълта, че е виновен без вина.

От правна страна.

Настоящият решаващ състав на Административен съд София – град намира така предявения иск за обезщетяване на неимуществени вреди, за частично основателен и частично доказан.

Исковете, с претенция за обезщетяване на вреди, причинени на граждани от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и

длъжностни лица се разглеждат по реда на Глава единадесета АПК (чл. 203, ал. 1, ал. 2), а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 1 от ЗОДОВ постановява, че Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне правото на иск за обезщетение по този ред, съответно, за да бъде доказана основателността на такъв иск е задължително да бъде установено по несъмнен начин наличието на следните предпоставки, които да са в съотношение на кумулативност, а именно: административен акт, отменен по надлежния ред като незаконосъобразен (в случая - Заповед за задържане на лице, рег. № 2263з-402/22.02.2023 г.); причинена вреда; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда.

Ответникът, в условията на насрещно доказване не ангажира доказателства (гласни и писмени), досежно личността на ищеца, посредством които да оспори описаните от него негативни изживявания. Настоящият съдебен състав е задължен и се съобразява с влязлото в законна сила Решение 4523/10.10.2023 г. на СРС в смисъл, че същото обуславя процесуална допустимост на исковата молба, предвид очертания по – горе фактически състав на отговорността на Държавата за вреди.

Свидетелските показания на родителите на ищеца Съдът преценява като обяснимо пристрастни, преповтарящи изложените в исковата молба описания на психическото му състояние и съдържащи противоречия. Съдът кредитира показанията, доколкото се сочи, че ищецът и родителите живеят в едно домакинство, т.е. имат преки наблюдения върху поведението и състоянието му. Св. В. Г. твърди: „след задържането от полицията нямаше здравословни проблеми; искахме да го заведем на психолог, но той не искаше и да чуе за това“. Майката на ищеца – св. С. Г. обаче сочи: „след този случай ходихме на психолог; после не искаше да ходи; ходихме на няколко сеанса; психологът се казва Х. С.; психологът не му помогна и не стана по-добро поведението му; друга медицинска помощ не сме търсили“. Св. В. Г. твърди още: „от тогава и до ден днешен не иска да говори с никой и почти не се къпе; по едно време ядеше само хляб; никъде не искаше да излиза, чак сега започна да излиза вечер“. От своя страна св. С. Г. не съобщава за липса на хигиенни навици у сина й, или за нежеланието му да поддържа лична хигиена, именно поради състояние на емоционален стрес. Според нея той: „не се е оплаквал от условията в ареста; дори да е станало нещо, той няма да каже, но от тогава се промени; поведението му се промени; това „не се случи изведнъж, рязко, а стана постепенно; затваряше се все повече, не говорел, спрял да се вижда с приятели и да ходи на фитнес“. От друга страна изложените в исковата молба твърдения за това, че: при задържането му „всички съседи“ са наблюдавали как полицаи го арестуват; изпитвал срам да излезе в квартала; е „в постоянна депресия и безсъние“ се явяват недоказани, защото в тази връзка ищецът не ангажира каквито и да е писмени и/или гласни доказателства, вкл. медицински документи и/или частно становище от психолога, когото св. С. Г. твърди да е посещавал.

Като съобразява гореизложеното Съдът приема за несъмнено (доказано по подразбиране и частично от свидетелските показания), че: самото задържане на ищеца И. В. Г. и престоят му в помещение за предварително задържане (арест) са създали у него негативни усещания (битов дискомфорт, обичайни притеснения от последващи действия за осъществяване на наказателна репресия). Такива неблагоприятни емоции

би изпитал всеки, неосъждан човек, който преди това не е бил обект на подобни полицейски действия. Ищецът не установи и не доказа, посредством други гласни и/или писмени доказателства настъпване на неблагоприятни за него последици, по – големи от признатите по – горе (битов дискомфорт, обичайни притеснения от последващи действия за осъществяване на наказателна репресия). Обезщетение за неимуществени вреди се дължи за конкретно претърпени физически болки и психически страдания, които следва да са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразните действия на административен орган, обективирани (както е в случая) в индивидуален административен акт. За процесния случай Съдът приема за неустановено и недоказано ищцовото твърдение, че описаните от него негативни емоции са продължили с голям и еднакъв по степен интензитет, в продължение на петнадесет месеца. За да определи справедлив размер на обезщетението (арг. чл. 52 от Закона за задълженията и договорите) Съдът съобрази гласните доказателства (коментирани по – горе), както и другите, релевантни факти и обстоятелства за недоказаност на пълния размер на претенцията, приемайки, че тя се явява основателна и доказана, за размер от 1 500 лв. (хиляда и петстотин лева). За останалата част, до претендирания размер от 2 000 лева исковата молба е неоснователна и недоказана. Предвид т. 4 от ТР № 3/22.04.2005 г. на ВКС, ответникът - Столичната дирекция на вътрешните работи дължи да заплати сумата от 1 500 лева, заедно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на съдебното решение, с което е отменена Заповед за задържане на лице, рег. № 22633-402/22.02.2023 г., т.е. – от 23.05.2024 г.

Изходът на съдебния спор е основание (чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, вр. чл. 38 от Закона за адвокатурата) ответникът да бъде осъден да заплати в полза на адвокат О. Ч. Й., личен № [ЕГН], съразмерно на уважената част от иска 382, 50 лева. Внесената от ищеца държавна такса от 10 лева подлежи на възстановяване в негова полза.

Основателно, предвид отхвърлената част от исковата молба се явява и искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение, което Съдът определя (чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ) в размер на 100 лв. (сто лева).

Водим от горните съображения и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2 АПК, чл. 10, ал. 3, ал. 4 ЗОДОВ, Административен съд София - град, 14^{-ти} състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи - МВР да заплати на И. В. Г. – ЕГН: [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди, в размер на 1 500 лв. (хиляда и петстотин лева), причинени му от незаконосъобразна Заповед за задържане на лице, рег. № 22633-402/22.02.2023 г., издадена от полицейски орган при 02 РУ – СДВР, заедно със законните лихви, считано от 23.05.2024 г., до окончателното изплащане.

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен и недоказан предявения от И. В. Г., срещу Столична дирекция на вътрешните работи - МВР иск за неимуществени вреди, за размера над 1 500 лв. (хиляда и петстотин лева), до претендирания размер от 2 000 лв. (две хиляди лева)

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да възстанови на: И. В. Г. – ЕГН: [ЕГН] разноските за заплатената държавна такса за образуване на делото, в размер на 10 лв. (десет лева); адвокат О. Ч. Й., личен № [ЕГН] за оказаната адвокатска помощ, съразмерно на уважената част от иска, в размер на 382, 50 лв. (триста и осемдесет и

два лева, и 50 ст.

ОСЪЖДА И. В. Г. – ЕГН: [ЕГН] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи – МВР юрисконсултско възнаграждение, съразмерно на отхвърлената част от иска, в размер на 100 лв. (сто лева).

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14 - дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: